

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

BEK nr 931 af 21/06/2022 (Historisk)

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om undervisningsplan for køreuddannelsen til lille bus (kategori D1)

Ministerium: Transportministeriet

Journalnummer: Transportmin.,
Færdselsstyrelsen, j.nr. 2022-211806

Senere ændringer til forskriften

BEK nr 1150 af 26/09/2025

Bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om undervisningsplan for køreuddannelsen til lille bus (kategori D1)

§ 1

I bekendtgørelse nr. 763 af 29. maj 2020 om undervisningsplan for køreuddannelsen til lille bus (kategori D1) foretages følgende ændringer:

1. Indledningen affattes således:

»I medfør af § 56, stk. 5, 1. pkt., og § 64, stk. 5, 1. pkt., i færdselsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1710 af 13. august 2021, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 2635 af 28. december 2021 om Færdselsstyrelsens opgaver, beføjelser og klageadgang:«

2. Bilag 8 affattes som bilag 1 til denne bekendtgørelse.

§ 2

Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2022.

Færdselsstyrelsen, den 21. juni 2022

BRIAN PAUST NIELSEN

/ Maria Winkel Lorenzen

6. GRUNDREGLER FOR KØRSEL MED BUSSE, HERUNDER DIMENSIONER, VÆGT OG BELÆSNING

Formålet med undervisningen er at gøre eleven bekendt med nogle generelle lovbestemmelser for kørsel med busser som supplement til de bestemmelser, der gælder for kategori B.

Eleven skal gøres bekendt med lovbestemmelserne for bussers dimensioner, vægt og belæsning samt for afmærkning af gods.

Eleven skal endvidere gøres bekendt med bestemmelserne for køre- og hviletid, samt supplerende uddannelse.

Elevens viden om det teoretiske stof skal udnyttes i praksis, hvor der er lejlighed til det under øvelserne i kørsel på vej.

6.1 Anvisninger for færdslen

Hovedmål

Eleven skal lære, hvor lovbestemmelserne for kørsel med busser gælder, herunder de forpligtigelser, som lovbestemmelserne medfører, og at man i øvrigt skal rette sig efter vejafmærkning i form af færdselstavler mv. samt politiets anvisninger.

Delmål

6.1.1 Færdselslovens gyldighed

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende lovbestemmelser:

- 1) Færdselsreglerne gælder på alle gader og veje, cykelstier og fortove, pladser, broer og tunneler, passager, stier og lignende steder, hvor der er almindelig færdsel, hvad enten disse steder er offentlige eller private.
- 2) Busser må normalt kun køre på den del af vejen, der er bestemt for biler og motorcykler (motorkøretøjer) samt store knallerter.

6.1.2 Anvisninger for kørslen

Eleven skal kunne genkende og angive betydningen af følgende færdselstavler:

- 1) »Bus forbudt« (C 23, 2).
- 2) »Totalvægt« (C 31).
- 3) »Totalvægt af vogntog« (C 32).
- 4) »Akseltryk« (C 35).
- 5) »Køretøjsbredde« (C 41).
- 6) »Køretøjshøjde« (C 42).
- 7) »Vognlængde« (C 43).

8) »Elektrificeret bane« (UA 73).

9) »Undertavler« (U 4).

10) »Busholdeplads« (E 31).

11) »Miljøzone« (UC 23) angiver, at hovedtavlen ikke gælder for køretøjer med miljøzonemærke.

Senest efter undervisningen i afsnit 7 »Manøvrer på vej« skal eleven kunne genkende betydningen af de anvisninger, som fremgår af afsnit 6.1.2, herunder kunne efterleve betydningen af disse.

I øvrigt repetition af delmålene i 6.1.2 i undervisningsplan for kategori B.

6.1.3 Kørekortkategorier og førerret

Eleven skal kunne angive indholdet af, at kørekort til lille bus giver ret til at føre følgende køretøjer:

1) Personbil indrettet til befordring af over otte, men højst 16 personer foruden føreren og med en længde på højst otte meter (lille bus).

2) Vogntog bestående af en lille bus og et påhængskøretøj med en tilladt totalvægt på ikke over 750 kg.

3) Kørekort til kategori D1 kan udstedes til personer, der er fyldt 21 år.

4) Der gælder særlige alderskrav for personer, der erhverver kørekort som led i kvalifikationsuddannelsen efter reglerne i bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport. For disse personer giver kørekortet alene ret til at føre køretøjer i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport, indtil pågældende fylder 21 år.

6.2 Dimensioner, personer og gods samt særlige forhold mv.

Hovedmål

Eleven skal lære om lovbestemmelser og forhold for vedrørende bussens dimensioner og om personer og gods mv. Eleven skal endvidere repetere lovbestemmelser og forhold om signal- og tegngivning, brug af lys, færdselsulykke, forsikringspligt og overladelse af køretøj til andre.

Delmål

6.2.1 Bussers bredde

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende lovbestemmelser:

1) En bus må med eller uden læs ikke være bredere end 2,55 m.

Bredden måles over de dele, der rækker længst ud til hver side, dog bortset fra fx udvendige spejle og sideblinklygter mv.

2) Ved kørsel med en bus på en smal vej skal man være særlig opmærksom på anden færdsel, holde så langt til højre som muligt og om nødvendigt standse, så andre kan komme forbi.

6.2.2 Bussers længde

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende lovbestemmelser:

1) En bus, kategori D1, må ikke være længere end 8 m.

Længden måles over de dele, der rækker længst fremad og bagud, dog bortset fra fx tilkoblingsanordninger.

6.2.3 Bussers højde

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende lovbestemmelser:

1) En bus må med eller uden læs ikke være højere end 4,1 m.

Højden måles lodret fra kørebanen til den del, der rækker højest op, dog bortset fra fx en antenne.

2) Uanset højden skal føreren sikre sig, at kørsel under broer, ledninger og lignende kan ske uden fare eller ulempe.

6.2.4 Bussers vægt

Eleven skal kunne angive betydningen af følgende udtryk:

1) Bussens akseltryk er det tryk, der overføres til vejen fra hjulene på den pågældende aksel.

2) Bussens tilladte totalvægt er den ved registreringen størst tilladte vægt af bussen med driftsmidler, fører og last.

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende lovbestemmelser:

3) En bus totalvægt og akseltryk må ikke overstige, hvad der er anført i registreringsattesten.

4) Busser skal på begge sider være forsynet med en påskrift, der angiver størst tilladte totalvægt (T) og størst tilladte last (L) eller nyttelast (NL), tilladt passagerantal fordelt på siddepladser og ståpladser samt størst tilladte bagagevægt. Til lasten (L) medregnes vægt af fører, passagerer, bagage, brændstof, olie og vand.

Eleven skal have kendskab til følgende lovbestemmelser:

5) Mindst 20 % af den faktiske totalvægt skal hvile på de styrende aksler.

6.2.5 Personer, bagage og gods

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende lovbestemmelser:

1) Personer og bagage/gods skal være anbragt, så føreren har frit udsyn og tilstrækkelig mulighed for at manøvrere bussen.

2) Der må aldrig være flere passagerer i en bus end det antal, bussen er godkendt til. Passagerne må ikke være anbragt således, at det er farligt for dem selv eller andre. For busser til erhvervsmæssig personbefordring, for busser med sikkerhedsseler og for transport af børn gælder særlige regler.

3) Bagage/gods må ikke dække blinklys, lygter og nummerplade, ikke slæbe eller falde ned på vejen eller på anden måde være til hindring eller fare for færdslen.

4) I de tilfælde, hvor transport af bagage/gods bag på bussen dækker for én eller flere påbudte lygter og reflekser, skal der anbringes en lygtebom bag på godset/bagagen.

5) Såfremt bussens nummerplade tildækkes, skal der anvendes en 3. nummerplade, der skal være anbragt således, at denne uden vanskelighed kan aflæses. Hvis den 3. nummerplade anvendes i lygtetændings-

tiden, skal denne være belyst med nummerpladelygte(r). Når der anvendes en lygtebom, kan den 3. nummerplade anbringes på lygtebommen.

Afmærkning af gods

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende lovbestemmelser og forhold:

6) Bagage/gods, der rækker mere end 1 m ud over bussens forreste eller bageste punkt eller mere end 15 cm ud over bussens side, skal afmærkes.

7) Afmærkningen af bagagen/godset foretages med en hvid cylinder med mindst to røde reflekterende striber. Cylinderen skal være mindst 30 cm høj og have en diameter på mindst 10 cm. Ved ikke-erhvervs-mæssig transport af bagage/gods uden for lygtetændingstiden, kan afmærkningen dog ske med lys klud eller lignende.

8) I lygtetændingstiden skal afmærkningen ved enhver form for transport desuden foretages med lygter, der lyser rødt bagud og hvidt fremad, tydelig synligt i mindst 300 m's afstand.

9) Afmærkningen skal anbringes på den del af bagagen/godset, der rækker længst ud over bussen og så lavt som muligt, dog ikke lavere end 35 cm. Afmærkningen skal endvidere anbringes, så føreren har tilstrækkeligt udsyn, og så den ikke er til fare for andre trafikanter.

6.2.6 Signalgivning, tegngivning og brug af lys

Repetition efter afsnit 6.2.3, 6.2.4 og 6.2.5 i undervisningsplanen for kategori B.

6.2.7 Motorstop og slæbning mv.

Repetition efter afsnit 6.2.8 i undervisningsplan for kategori B.

6.2.8 Færdselsulykke

Repetition efter afsnit 6.2.9 i undervisningsplan for kategori B.

6.2.9 Forsikringspligt

Repetition efter afsnit 6.2.10 i undervisningsplan for kategori B.

6.2.10 Overladelse af køretøj til andre

Repetition efter afsnit 6.2.11 i undervisningsplan for kategori B.

6.3 Køre- og hviletidsbestemmelser samt anvendelsen af kontrolapparatet

Hovedmål

Eleven skal have generel viden om køre- og hviletidsbestemmelserne samt kunne betjene kontrolapparatet korrekt.

Delmål

6.3.1 Køre- og hviletidsbestemmelserne

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende bestemmelser om køre- og hviletid:

Køretid

- 1) Køretid er den tid, der af et kontrolapparat registreres som kørsel.
- 2) Den daglige køretid mellem to daglige hviletider må ikke overstige 9 timer. To gange i løbet af en uge kan den daglige køretid sættes op til højst 10 timer.
- 3) Den ugentlige køretid må ikke overstige 56 timer.
- 4) Summen af køretiderne i 2 på hinanden følgende uger må ikke overstige 90 timer.

Køretid uden pause

- 5) En køretid uden pauser må højst være 4½ time, hvorefter der skal holdes en sammenhængende pause på mindst 45 minutter, medmindre føreren påbegynder en hviletid.
- 6) Denne pause kan erstattes af en pause på mindst 15 minutter, efterfulgt af en pause på mindst 30 minutter fordelt over kørselsperioden. Der kan ikke byttes om på rækkefølgen af pauserne. Ved to-mandsbetjening kan pausen afholdes i et kørende køretøj.
- 7) Føreren må ikke udføre kørsel eller andet arbejde i løbet af denne pause, som udelukkende skal benyttes til rekreation.

Hviletid

- 8) Inden for ethvert tidsrum af 24 timer efter afslutningen af den foregående daglige eller ugentlige hviletid, skal føreren have afholdt en regulær daglig hviletid på mindst 11 sammenhængende timer (regulær daglig hviletid).
- 9) Den regulære daglige hviletid kan tages i 2 perioder, hvoraf den første periode skal være på mindst 3 sammenhængende timer og den anden på mindst 9 sammenhængende timer.
- 10) Hviletiden kan nedsættes til mindst 9 sammenhængende timer (reduceret daglig hviletid) op til 3 gange mellem to ugentlige hviletider.
- 11) Hvis der er flere førere i køretøjet under hele kørslen (dog bortset fra den første time), skal hver fører have en daglig hviletid på mindst 9 sammenhængende timer inden for en periode på 30 timer.
- 12) En regulær daglig hviletid, der holdes, mens føreren ledsager et køretøj om bord på færgе eller tog, må højst afbrydes to gange af andre aktiviteter i sammenlagt højst én time. Føreren skal have adgang til en køje eller liggeplads.
- 13) I to på hinanden følgende uger skal føreren afholde mindst:
 - a) 2 regulære ugentlige hviletider, som hver er på mindst 45 timer, eller
 - b) En regulær ugentlig hviletid på mindst 45 timer og en reduceret ugentlig hviletid på mindst 24 timer.
- 14) Den reducerede tid, på fx 21 timer (regulær ugentlig hviletid på 45 timer minus reduceret ugentlig hviletid på 24 timer) skal kompenseres med et tilsvarende hvil, der skal afholdes samlet inden tre uger efter udløbet af den pågældende uge.
- 15) Hvile, der tages som kompensation for reduceret ugentlig hviletid, skal afholdes i forlængelse af en anden hviletid på mindst 9 timer. I eksemplet med en reduceret ugentlig hviletid på 24 timer skal kompensationen mindst udgøre 30 timer (reduktionen på 21 timer plus 9 timer).

16) En egentlig hviletid skal starte senest ved afslutningen af 6 på hinanden følgende 24 timers perioder efter afslutningen af den foregående egentlige hviletid.

17) Daglige hviletider og reducerede egentlige hviletider, der tages borte fra hjemstedet, kan afholdes i køretøjet, hvis dette er udstyret med passende sovefaciliteter til hver fører, og køretøjet holder stille.

6.3.2 Anvendelse af kontrolapparatet

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende bestemmelser om kontrolapparatet:

1) Kontrolapparatet kan enten være analogt med diagramark eller digitalt med førerkort. Et analogt kontrolapparat registrerer førerens aktiviteter på et diagramark. Et digitalt kontrolapparat registrerer førerens aktiviteter dels på et førerkort, dels i kontrolapparatet.

2) I visse særlige tilfælde fx beskadigelse eller tyveri af førerkortet kan det være nødvendigt at anvende en udskrift fra det digitale kontrolapparat til registrering af førerens aktiviteter.

3) Diagramark/førerkort skal anvendes hver dag fra det øjeblik køretøjet overtages og indtil afslutningen af den daglige arbejdsperiode.

4) Anvendes diagramark skal der anvendes et ark, der passer til kontrolapparatet. Det sikres ved at se på de trykte numre på bagsiden af diagramarket, hvor et nummer skal svare til nummeret på kontrolapparatets typeskilt.

5) Inden diagramarket sættes i kontrolapparatet, skal føreren på letlæselig og tydelig måde anføre følgende oplysninger på arket:

a) Efternavn og fornavn. Det er ikke tilstrækkeligt at anføre initialer, og stempel må ikke anvendes.

b) Startdato og startsted. Startsted kan angives enten med landekode (fx DK), eller land (fx Danmark) eller bynavn (fx Esbjerg).

c) Registreringsnummer på det køretøj, som skal anvendes. Ved skift af køretøj i arbejdsperioden skal registreringsnummeret for hver af de efterfølgende køretøjer anføres i rækkefølge på bagsiden af arket.

d) Kilometerstand på starttidspunktet. Ved skift af køretøj i arbejdsperioden skal det første køretøjs slutkilometer anføres på forsiden, og det nye køretøjs startkilometer anføres på bagsiden sammen med det nye registreringsnummer.

e) Tidspunktet for skift af køretøj. Tidspunktet anføres på bagsiden af diagramarket.

6) Slutdato og slutsted samt kilometerstand skal anføres på diagramarket, når det ikke skal anvendes mere.

7) Føreren skal betjene kontrolapparatets indstillingsknapper sådan, at alle tidsgrupper (køretid, andet arbejde, rådighedstid og hvil) registreres, og at førerens aktiviteter tydeligt kan ses på diagramark/ data på førerkort og i det digitale kontrolapparat samt på eventuelle udskrifter.

8) Diagramarket må først udskiftes ved afslutningen af den daglige arbejdsperiode. Diagramarket må dog udtages ved skift af køretøj, eller når diagramarket ikke forventes anvendt yderligere i samme køretøj.

9) Førerkortet må først udtages ved afslutningen af den daglige arbejdsperiode. Førerkortet kan dog udtages ved skift af køretøj, eller når førerkortet ikke forventes anvendt yderligere i samme køretøj.

10) Diagramarket må højst sidde i kontrolapparatet i 24 timer.

11) Diagramark/fører kort og alle manuelle registreringer og udskrifter for den pågældende dag og de forudgående 28 kalenderdage skal medbringes under kørslen, og skal på forlangende forevises til politiet.

12) Opstår der driftsforstyrrelser eller mangelfuld funktion af kontrolapparatet, skal føreren på diagramarket eller på et særligt ark, der vedlægges enten diagramarket eller fører kortet anføre alle de oplysninger, som kontrolapparatet ellers ville have registreret.

6.4 Personbefordring mv.

Hovedmål

Eleven skal have viden om hvorledes et vejkort aflæses.

Eleven skal endvidere have viden om reglerne for udførelse af erhvervsmæssig personbefordring og ikke-erhvervsmæssig personbefordring (tilladelsesfri kørsel) med bus.

Delmål

6.4.1 Vejkort

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende forhold:

1) Vejkort skal kunne anvendes ved planlægning af personbefordring på en sikker og forsvarlig måde.

6.4.2 Erhvervsmæssig personbefordring og ikke erhvervsmæssig personbefordring med bus

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende vedrørende personbefordring:

1) Den, der udfører erhvervsmæssig personbefordring med et dansk indregistreret motorkøretøj, indrettet til befordring af flere end 9 personer, føreren medregnet, skal have tilladelse hertil af Færdselsstyrelsen. Tilladelsen gælder for erhvervsmæssig personbefordring med én bus og giver ret til at udføre anden form for buskørsel end turistikørsel. Udførelse af rutekørsel kræver herudover en særlig tilladelse, med mindre denne kørsel udføres af eller for offentlige selskaber eller myndigheder, der samtidig er tilladelsesudstedende myndighed.

2) Udførelse af international rutekørsel, pendulkørsel til ikke EU-lande samt visse former for lejlighedsvis kørsel kræver særlig tilladelse. International pendulkørsel med indlogering til EU-lande og lejlighedsvis kørsel i øvrigt udføres på grundlag af et kontroldokument.

3) International ikke-erhvervsmæssig personbefordring udføres på grundlag af en særlig attest, som Færdselsstyrelsen udsteder.

4) Busser, der anvendes til erhvervsmæssig personbefordring, skal være forsynet med tilladelsesindehaverens eller den registrerede brugers navn.

5) Påskriften skal være anbragt udvendigt ud for førerpladsen på karrosseriet og i en farve, der afviger fra bussens farve.

6) Føreren har ansvaret for, at personbefordringen følger de aftalte betingelser.

6.5 Supplerende uddannelse

Hovedmål

Eleven skal lære hvornår der kræves supplerende uddannelse udover kørekort.

Delmål

6.5.1 Kvalifikationsbeviser mv.

Eleven skal kunne angive indholdet af følgende lovbestemmelser:

- 1) Ved erhvervsmæssig kørsel skal chaufførerne have erhvervet et chaufføruddannelsesbevis som dokumentation for, at de har gennemført en grundlæggende kvalifikationsuddannelse. Chaufførerne skal derudover gennemføre en uges efteruddannelse hvert femte år. Efteruddannelsen skal have en varighed af mindst 5 dage og skal gennemføres inden for en periode af 12 måneder.
- 2) Ved erhvervsmæssig eller ikke-erhvervsmæssig kørsel skal førere af busser som udgangspunkt udover kørekort være i besiddelse af et chaufføruddannelsesbevis.
- 3) Ved ikke-erhvervsmæssig buskørsel er der dog ved national kørsel ikke et krav om kvalifikationsuddannelse, såfremt føreren ikke modtager betaling for at føre bussen.
- 4) Ved privat buskørsel er der ikke krav om kvalifikationsbeviser.

De nærmere bestemmelser, herunder øvrige undtagelser, fremgår af »Bekendtgørelse om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport«.